

تصویرسازی با آلات موسیقی در حماسه تاریخی - دینی دلگشانامه (نسخه خطی)

رحیم سلامت آذر^۱، سویل امانی^۲

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی چگونگی و میزان استفاده هنری میرزا ارجمند آزاد کشمیری از واژگان مرتبط با آلات موسیقی است. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی و جامعه آماری تمامی ابیات مثنوی دلگشانامه است. نتیجه پژوهش نشان می‌دهد که دانش آزاد در زمینه موسیقی، بیشتر مربوط به شکل ظاهری و نوای آن سازها بوده است. در این پژوهش واژگان و اصطلاحات موسیقی مورد استفاده در مثنوی دلگشانامه را به همراه شماره ابیات ذکر و از جنبه‌های هنری و بلاغی بررسی کرده‌ایم. ابتدا هر ساز را معرفی کرده و به تصویرآفرینی، مضمون‌پردازی و بیان اهداف شاعر در استفاده از آلات موسیقی پرداخته‌ایم. با توجه به بررسی‌های انجام شده بسامد سازهای زهی در این اثر بیشتر در قسمت ساقی‌نامه‌هایی است که در لابلای حماسه تاریخی - دینی دلگشانامه سروده شده است و با موضوع ساقی‌نامه‌ها که بزمی و غنایی است تناسب کامل دارد، همچنین بسامد برخی از سازهای کوبه‌ای چون کوس، طبل و کرنا بیشتر با موضوع مثنوی که حماسی است مرتبط است.

واژگان کلیدی: آلات موسیقی، واژگان هنری و بلاغی، میرزا ارجمند، دلگشانامه، حماسه تاریخی.

^۱. دانش‌آموخته دکترای زبان و ادبیات فارسی (نویسنده مسئول)

Rahim.salamatazar@gmail.com

^۲. دانش‌آموخته کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

Sevil.amati@gmail.com

Illustration with musical instruments in the historical-religious epic Delgoshanamah (manuscriptAbstract)

³. Rahim Salamat Azar⁴.Sevil Amani

Abstract

The purpose of this research is to investigate how and the extent of Mirza Arjamand Azad Kashmiri's artistic use of words related to musical instruments. The method of descriptive-analytical research and the statistical population of all the verses of Masnavi Delgoshanamah is. The result of the research shows that free knowledge in the field of music was mostly related to the appearance and sound of those instruments. In this research, we have mentioned the words and musical terms used in the Masnavi of Delgoshanamah along with the number of verses and examined them from artistic and rhetorical aspects. First, we have introduced each instrument, and we have dealt with image creation, thematization and expression of the poet's goals in using musical instruments. According to the studies done, the frequency of string instruments in this work is mostly in the part of the saqinamehs which were written in the historical-religious epic Delgoshanameh, and it fits perfectly with the theme of the saqinamehs, which is lyrical and lyrical, as well as the frequency of some percussion instruments such as kos, Drums and trumpets are more related to the subject of Masnavi, which is epic

Key words: musical instruments, artistic and rhetorical words, Mirza Arjamand, Delgoshanameh, historical epic.

1.PhD Student in Persian Language & Literature

Rahim.salamatazar@gmail.com

2.MA in Persian Language and Literature.

Sevil.amati@gmail.com